

Naturreseptatet Stora Amundö och Billdals skärgård i Göteborg
Bilaga 1b. Inkomna yttranden under yttrandetiden med ställningstagande

Koncept: 2017-12-19

Beslutsdatum: 2018-02-06

Diarienummer: 0504/06

Stadsbyggnadskontoret, Handläggare: Marie Nyberg, Tel: 031-368 18 31, marie.nyberg@sbk.goteborg.se

Namn / Organisation	Synpunkt	Stadsbyggnadskontorets kommentarer
Företag:		
Ellevio AB	Naturreseptatet får inte förhindra Ellevios möjlighet att förlägga nya ledningar eller att ha kvar eller byta ut befintliga ledningar. Befintliga och tillkommande ledningar måste kunna nås för drift och underhåll på normalt sätt. Om naturreseptatet skulle innebära att Ellevio måste vidta speciella åtgärder vid drift och underhåll förutsätter Ellevio att ekonomisk kompensation utgår för den fördyring som kan uppstå. Likaså om Ellevio måste vidta speciella åtgärder för att förlägga de nya ledningarna inom området. För övrigt har Ellevio inget att erinra mot förslaget.	Föreskrifterna i beslutet gäller inte vid reparation, underhåll och förvaltning av nedgrävda ledningar. Vid förläggning av nya ledningar krävs tillstånd från Göteborgs stad. Andra prövningar enligt miljöbalken kan krävas. Skriftlig kommunikering har skett med Ellevio.
Svenska kraftnät	Svenska kraftnät har inget att erinra mot upprättat förslag.	

Kommunala nämnder och bolag:		
Göteborg energi	Göteborg energi har inget att erinra.	
Göteborgs stad; Fastighetsnämnden	Fastighetskontoret bedömer att området väster om Södra Särövägen mellan Valebergsvägen i Lindås och Billdals Hagenväg är intressant för stadsutveckling på lång sikt. Fastighetskontoret anser att Stadsbyggnadskontoret bör överväga möjligheterna att i det området flytta reservatsgränsen västerut	Området som fastighetskontoret föreslår är strandskyddat och kontoret har i nuläget inga planer att bygga i det nämnda området. Området i den fördjupande översiktsplanen är utpekad med särskilt stora värden för naturvård, friluftsliv, landskapsbild och/eller kulturlandskap. Reservatsgränsen följer strandskyddslinjen.
Göteborgs stad; Idrotts- och föreningsnämnden	Idrotts och föreningsnämnden har inget att erinra.	
Göteborgs stad; Kretslopp- och vattennämnden	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kretslopp och vatten har pumpstationer inom eller i anslutning till naturreservatet. Det är viktigt att Kretslopp och vatten har tillåtelse att göra underhållsarbeten och eller arbeten med uppdimensionering vid behov. Därför föreslås att skrivelsen på sidan 4 i förslag till beslut ändras till "vid reparation, underhåll och förvaltning av nedgrävda ledningar <u>med tillhörande anläggningar</u>. 2. Det måste finnas möjlighet att underhålla och bygga ut befintliga ledningar och anläggningar med anknytning till befintligt VA-system. Befintliga ledningar och anläggningar som ligger inom eller angränsade till naturreservatet bör tas hänsyn till vid 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tillstånd krävs för nyanläggning till vilket utbyggnader hör. Skrivelsen är ändrad enligt förslag. 2. Föreskrifterna i beslutet gäller inte vid reparation, underhåll och förvaltning av nedgrävda ledningar. Vid förläggning av nya ledningar krävs tillstånd från Göteborgs stad.

	<p>val av naturreservatets gränser och därmed om möjligt förflytta gränserna så att naturreservatet inkluderar så få VA-ledningar och anläggningar som möjligt.</p>	
<p>Göteborgs stad, Miljö- och klimatnämnden</p>	<p>Miljö- och klimatnämnden är positiv till att ett naturreservat för Stora Amundö och Billdals skärgård bildas. Eftersom det är miljö- och klimatnämnden som har tillsynsansvaret för naturreservatet har de svarat på remissen med utgångspunkt i det.</p> <ol style="list-style-type: none"> Nämnden anser att det finns en motsägelse gällande en punkt i föreskrifterna. Enligt avsnitt A, punkt 11, är det förbjudet att anlägga odling av växt- eller djurarter inom vattenområdet. I avsnittet ”planeringsbakgrund” framgår att beslutet om naturreservat går i linje med gällande översiktsplan för Göteborgs stad. Det står också bland annat att skaldjursproduktion är ett värde som ska framhållas i området. Enligt avsnitt A punkt 14 är det tillståndsplikt för att sätta ut nya bojförtöjningar. Det finns ett undantag gällande <u>nya bojar</u> för akterförtöjning vid brygga förutsatt att slitage på bottenmiljön minimeras. Nämnden anser att detta är för oprecist för att vara en föreskrift. Nämnden anser även att punkt 14, i avsnitt C är för oprecis. Det står att det är förbjudet att utan tillstånd från Göteborgs stad anordna läger, tävling, 	<ol style="list-style-type: none"> Eftersom miljö kvalitetsnormerna för fisk- och musselvatten har upphört att gälla, behöver inte längre skaldjursproduktion framhållas i området. Ordet skaldjursproduktion har därför tagits bort ut texten. Texten har efter inkommen synpunkt ändrats till att ”nya bojar för akterförtöjning vid brygga är undantagna <i>om bottenvegetation under växtsäsong saknas</i>”. Föreskriften har efter inkommen synpunkt ändrats till att tillstånd krävs för att anordna läger, tävling och arrangemang.

	<p>arrangemang eller liknande om det riskerar att påverka naturvärden, friluftsvärden eller kulturhistoriska värden negativt. Att bryta mot en föreskrift är straffsanktionerat. Det är därför viktigt att de är tydliga för alla parter som är berörda av dem.</p> <p>4. I avsnitt C finns ett undantag att få använda fordon i tjänsteärende. Nämnden anser att detta även ska omfatta ambulans och andra utryckningsfordon och veterinär.</p> <p>5. Nämnden anser att det är otydligt vem som är prövningsmyndighet inom staden. Avsnittet om ”ansvar och översyn” bör kompletteras och tydliggöras enligt nämndens förslag. Det är otydligt vem inom staden som ska initiera översyn av beslut, föreskrifter och skötselplan. Detta bör kunna tydliggöras i avsnittet ”ansvar och översyn”.</p> <p>6. I skötselplanen står det att driftvallar får städas bort på badplatser. Nämnden anser att det bör förtydligas vilka badplatser det gäller. Det finns både kommunala och andra hävdade eller iordningställda badplatser.</p>	<p>4. Avsnittet har förtydligats i handlingarna.</p> <p>5. Avsnittet om ansvarsfördelning har förtydligats i handlingarna.</p> <p>6. Det har förtydligats att driftvallar får städas bort på kommunala badplatser. På andra badplatser får driftvallarna flyttas inom området.</p>
<p>Göteborgs stad; Kulturnämnden</p>	<p>Det är positivt att bildandet av naturreservatet tar god hänsyn till områdets kulturhistoria och till förbättrad skyltning och tillgänglighet av densamma genom att allmänheten får kännedom om områdets värden. Genom riktad skötsel kan kulturhistoriska lämningar lyftas fram</p>	

	och bidra till att öka kunskapen och medvetandet om vår historia.	
Göteborgs stad; Parkerings AB	Utöver sina generella ståndpunkter har Parkeringsbolaget inga synpunkter på förslaget.	Kontoret beaktar de generella ståndpunkterna i den mån det är relevant.
Göteborgs stad; Park- och naturnämnden	<p>Park- och naturnämnden tillstyrker förslaget gällande bildande av naturreservatet Stora Amundö och Billdals skärgård.</p> <p>Förvaltningen anser att det är viktigt att naturreservatet inrättas då det ger ett långsiktigt skydd mot exploatering av ett välbesökt naturområde med höga frilufts-, natur- och kulturvärden. Vidare ger reservatsbildningen, förutom att bevara befintliga värden, även möjlighet att utveckla områdets värden och öka dess attraktivitet ytterligare.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. I förslaget framgår att Park- och naturnämnden blir förvaltare av reservatet. Detta förutsätter att Park- och naturnämnden beviljas medel inom stadens budgetprocess för skötsel och utveckling av naturreservatet. Naturreservatsförslaget innebär ökade investerings- och driftkostnader för park- och naturnämnden som blivande reservatsförvaltare. Dessa ökade kostnader för genomförande enligt skötselplanen ryms inte inom park- och naturnämndens befintliga budgetramar. 2. På sidan 3, lägga till förbudet utgör inget hinder för tångrensning på kommunala badplatser. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. En text om Park- och naturförvaltningens driftskostnader har lagts till i tjänsteutlåtandet till byggnadsnämnden. Ekonomin hanteras av Park- och naturförvaltningen/nämnden i ordinarie budgetprocesser. 2. Föreslagen text har lagts till.

	<p>3. På sidan 4, lägga till samt vid underhåll och drift av kommunala badplatser.</p> <p>4. Sidan 10, följande skrivning föreslås för att förtydliga att Kattegatt ingår i Helcom. ”Kattegatt ingår i Helsingforskonventionen (Helcom), som är Östersjöländernas samarbetsorgan för att förbättra miljön i Östersjön”.</p> <p>5. På beslutskarta bör även de grå tunna strecken på kartan förklaras i legenden.</p> <p>6. På sidan 11 föreslås att skötselåtgärden avverkning läggs till under skötselåtgärder för skötselområde 3 för att möjliggöra att den östra delen kan öppnas upp och uppnå hagmarks karaktär.</p>	<p>3. Föreslagen text har lagts till.</p> <p>4. Föreslagen text har lagts till.</p> <p>5. Beslutskartan har uppdaterats med en förklaring.</p> <p>6. Föreslagen text har lagts till.</p>
<p>Göteborgs stad; Stadsdelnämnden SDN Askim-Frölunda- Högsbo</p>	<p>Stadsdelnämnden tillstyrker förslaget att bilda Naturreservatet Stora Amundö och Billdals skärgård.</p> <p>Nämnden tillstyrker också den skötselplan som bilagts förslaget om naturreservat.</p>	
<p>Göteborgs stad, Trafikkontoret</p>	<p>Trafikkontoret har mottagit flertal ärenden från medborgare som tycker att den befintliga gång- och cykelvägen (GC-vägen) på Säröbanan är för smal för gående och cyklister att samsas på. GC-vägen är även en del av det planerade pendlingscykelstråket enligt ”Cykelprogram för en nära storstad 2015-2025”. Sträckan är viktig för cyklister och trafikkontoret anser att en breddning av GC-vägen är nödvändig för att</p>	<p>Tillstånd från reservatsföreskrifterna för breddning av GC-bana behöver ansökas om och eventuellt behöver prövning även ske enligt annan lagstiftning.</p>

	<p>bättre tillgodose trafikanternas krav på framkomlighet och flyt. Trafikkontoret hoppas kunna genomföra breddningen på ett sätt som gör så liten inverkan som möjligt på de höga kulturhistoriska värdena och naturvärdena. Med anledning av de höga värdena innebär det att en kompensation kommer att krävas och att befintlig bredd får accepteras på värdefulla sträckor, vilket får regleras i en tillståndsprövning.</p>	
<p>Havs- och vattenmyndigheten (HaV)</p>	<p>Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker förslaget.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ålgräsängar är känsliga samhällen och studier har visat att ankring från fritidsbåtar har negativ påverkan på ekosystemet genom att vegetation skadas och ersätts av kala bottenytor. En del av området som föreslås bli naturreservat visar kala områden i ängarna. HaV föreslår därför att ett ankringsförbud ska införas inom de 190 hektar stora området som domineras av värdefulla ålgräsängar. 2. Befintliga bojförtöjningar bör redovisas på en medföljande karta. 3. HaV föreslår att en hastighetsbegränsning till högst 7 knop inom känsliga delar i reservatet införs. 4. Det är viktigt att bevarandemål är mätbara. Arealen för nuvarande täckningsgrad av marina naturtyper bör redovisas samt dess geografiska läge beskrivas 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Efter avvägning mellan för- och nackdelar med ett förbud samt möjligheten att bedriva tillsyn har kontoret bestämt att ankring inte ska förbjudas. Frågan kan komma att omprövas i framtiden. Staden kommer att ha riktad information om att det är olämpligt att ankra inom ålgräsängarna. 2. Efter synpunkt har befintliga bojförtöjningar inventerats och pekats ut på kartbilaga. 3. Om ny kunskap eller framtida undersökningar av havsmiljön visar på behov av att reglera båttrafiken kan kontoret ansöka om hastighetsbegränsning efter hemställan till Länsstyrelsen. 4. Efter synpunkt har ålgräsängarna pekats ut på kartbilaga 7.

	<p>på en karta.</p> <p>5. Det hade varit önskvärt med en artlista som beskriver arter inom respektive naturtyp som inkluderas som bilaga till skötselplanen.</p> <p>HaV bedömer att Stora Amundö och Billdals skärgård uppfyller kriterierna för ett marint reservat och att det kommer att vara ett värdefullt tillskott i nätverket av marina skyddade områden.</p>	<p>5. Det har inte skett någon heltäckande inventering inom hela naturreservatet. En artlista på de arter som är inventerade skulle därför kunna ge en missledande bild av artförekomsten. Det skulle också bli ett för omfattande arbete att utföra en sådan inventering, kontoret har därför valt att fokusera på naturtyper.</p>
Kungsbacka kommun	Kungsbacka kommun är positiva till förslaget.	
Lantmäterimyndigheten	<p>Otydlig beslutskarta, gränserna är så grova att det inte går att se vilka fastigheter som är berörda.</p> <p>Reservatsgränsen bör i möjligaste mån överensstämma med fastighetsgränserna.</p>	<p>Det finns flera olika upplösningar av beslutskartan i utskickat förslag. Beslutskarta med högre upplösning och smalare gräns har tagits fram och kommer att skickas till Lantmäteriet i samband med att reservatet beslutas. Reservatsgränsen är dragen i fastighetsgräns där det är möjligt, det vill säga när det har funnits bestämda gränspunkter.</p>
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	<p>Länsstyrelsen är positiv till att reservat inrättas.</p> <p>1. I föreskrifterna är det förbjudet att avverka träd på kommunal mark. Det bör markeras på beslutskartan, så att det tydligt framgår i vilka områden föreskriften gäller.</p> <p>2. Under B-föreskrifterna bör det inte finnas en hänvisning till skötselplanen utan bara en lista på de</p>	<p>1. Efter synpunkt har kommunalägd mark pekats ut på kartbilaga 9.</p> <p>2. Efter synpunkt har hänvisningen tagits bort.</p>

	<p>åtgärder som är aktuella.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Föreskrifterna C9 och C10, det vore bra om det framgick på någon av beslutskartorna var de anlagda båthamnarna respektive särskilt anordnade platser för båtuppläggnig finns inom området. 4. Det är framtagit ett förslag till åtgärdsprogram för ålgräs som är ute på remiss. 5. Flera Natura 2000-naturtyper förekommer i området och bör läggas till. 6. Fisket regleras lämpligen med fiskerilagstiftningen. Fartbegränsningar regleras med fördel med Sjötrafikförordningen. 7. Frågan om klimatförändringar bör tas upp i skötselplanen. 8. Många bevarandemål har mer karaktär av skötsel mål. Det saknas arealmål för olika livsmiljöer och bevarandemål för arter. 9. Eventuellt bör avverkningsförbud i skötselområde 5 även gälla vissa privata öar. 10. Det kan vara lämpligt att dela upp havsområdet i flera delområden. 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Efter synpunkt har föreskriften C9 som reglerade husbåt tagits bort. Anordnade platser har strukits i föreskriften som tidigare hette C10 och pekats därför inte ut på karta. 4. Efter synpunkt är handlingen uppdaterad gällande åtgärdsprogram för ålgräsängar. 5. Efter synpunkt har naturtyperna lagts till i texten. 6. Om framtida undersökningar visar att det är motiverat kan kontoret driva frågorna och reglera fisket och fartbegränsningar. 7. Texten om klimatförändringar har utvecklats efter inkommen synpunkt. 8. Efter synpunkt har vissa justeringar i bevarandemålen gjorts. 9. Kontoret bedömer att naturvärdena inte minskar ifall träd tas ned på öarna. 10. En heltäckande havsinventering för området saknas. Efter remissen har ålgräsängarna pekats ut på kartbilaga.
--	--	---

	<p>11. En lämplig åtgärd för havsmiljön är att se till att det finns fungerande spolplattor där båtar tas upp och i anslutning till naturreservatet.</p> <p>12. Det framgår inte under respektive rubrik hur de olika skötselområdena ska följas upp.</p> <p>13. Det hade varit bra med en naturtypskarta.</p> <p>14. Det hade varit lämpligt med reservatsskyltar skriva på flera olika språk.</p> <p>15. Miljökvalitetsnormerna (MKN) är nu beslutade så de kan uppdateras i förslaget till beslut.</p> <p>16. MKN för fisk- och musselvatten upphörde att gälla under 2013. Utpekade musselvatten är inaktuella.</p> <p>17. Få förslag till skötselåtgärder under ytan. Som exempel bör restriktioner för fiske och båtliv (till exempel gällande ankring och hastighet) införas.</p>	<p>11. Alla småbåtshamnar med fler än 50 båtplatser har spolplatta. Hamnarna ingår inte i reservatet.</p> <p>12. I skötselplanen under rubrik <i>Uppföljning och dokumentation</i> med underrubrik <i>Uppföljning av skötselåtgärder</i> beskrivs hur skötseln årligen ska följas upp.</p> <p>13. Efter synpunkt är handlingen kompletterad med naturtypskarta över ålgräsäng. De andra terrestra naturtyperna stämmer överens med skötselplanekartan.</p> <p>14. Förvaltarna ansvarar för skyltningen och reservatsskyltarna kommer även att skrivas på engelska.</p> <p>15. Efter synpunkt är handlingen uppdaterad med de nya miljökvalitetsnormerna.</p> <p>16. Efter synpunkt är texten om musselvatten borttagen.</p> <p>17. Staden kommer på sikt att utföra olika undersökningar och inventeringar när naturreservatet är bildat (se under rubrik <i>Uppföljning av prioriterade bevarandevärden i skötselplanen</i>). Om en framtida uppföljning av naturreservatet visar att dess syften motverkas av hårt fisketryck eller båtliv kan det bli aktuellt med</p>
--	--	---

	<p>18. I skötselplanen bör tydligare listas vilken form av marin miljöövervakning eller inventeringar man planerar att genomföra och när.</p> <p>19. All miljöövervakning bör ske enligt standardiserade metoder och rapporteras in till datavärd.</p> <p>20. I tabellen till sidan 21 i förslaget till skötselplanen saknas prioritet.</p> <p>21. Varför ingår vissa bryggor i reservatet men inte andra? Motivera!</p>	<p>någon form av reglering, exempelvis av hastighet och fiskeregler.</p> <p>18. Under rubrik <i>Dokumentation och uppföljning</i> i skötselplanen beskrivs hur värdena ska följas upp.</p> <p>19. Det är kontorets utgångspunkt.</p> <p>20. Det saknas prioritet eftersom åtgärderna är beroende av finansiering, långsiktig förvaltning och vad annan lagsstiftning tillåter.</p> <p>21. De hamnar som är planlagda, delvis strandskyddade eller saknar strandskydd ingår inte i naturreservatet. För mer information se under rubrik <i>Överväganden och intresseprövning</i> i beslutet.</p>
Sveriges geologiska undersökning (SGU)	<p>Inga synpunkter på förslaget. Den geologiska beskrivningen av området skulle dock kunna göras mer utförlig. Det skulle innebära ett mervärde för naturreservatet då både flora och fauna såväl ovan som under havsytan är beroende av de geologiska förutsättningarna.</p>	<p>Efter synpunkt är texten om de geologiska värdena mer utförlig och kompletterad med SGU:s beskrivning av området.</p>
Skogsstyrelsen	<p>Skogsstyrelsen har inget att erinra mot bildandet av naturreservatet, utan ser positivt på att naturvärdena skyddas långsiktigt och i enlighet med framtagen</p>	

	skötselplan.	
Fastighetsägare		
Billdal 21:3 och 21:25	Vattengenomströmningen i Krogabäcken är tidvis otillräcklig under banvallen och i området söder där om. Av nämnd anledning vill fastighetsägaren göra staden uppmärksam på att den del av bäcken som rinner genom planerat naturreservat söder om banvallen, bör breddas för att åstadkomma en ökad vattengenomströmning och därmed minimera risken för översvämning uppströms.	Det finns möjlighet att söka tillstånd från föreskrifterna för att genomföra översvämningssåtgärder. Andra prövningar enligt miljöbalken kan också bli aktuella. Staden har inga planer på att åtgärda bäcken i samband med bildandet av naturreservatet.
Billdal 33:54	<ol style="list-style-type: none"> 1. Anser att reservatsgränserna omkring deras fastighet ska ändras så att avståndet från naturreservatet till deras hus ökar. 2. Anser att trafiksäkerheten på Kapten Klinton's väg är väldigt låg. Fastighetsägarna är emot att naturreservatet beslutas utan att trafiksäkerheten först säkerställs av stadens olika beslutande avdelningar tillsammans. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Efter inkommen synpunkt har reservatsgränsen ändrats. 2. Reservatet kommer inte att påverka trafiksituationen till det negativa. Parkeringsplatser finns på Billdal 14:1 och fler parkeringar kommer att anordnas vid Kapten Klinton's väg innan Killingsholmen.
Brottkärr 1:81, 1:83, 1:277 Brottkärr 46:1 Brottkärr 2:50 Brottkärr 2:47, 2:49	<p>Fastighetsägarna är positiva till att naturreservat bildas.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fastighetsägarna vill förvissa sig om att befintliga anläggningar, exempelvis bryggor, båthus, sjöbodrar och badhytter får underhållas och återföras till ursprungligt skick. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Normalt underhåll av befintliga anläggningar och byggnader är tillåtna.

<p>Brottkärr 2:46, Brottkärr 78:2</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Fastighetsägarna påpekar vikten av att kunna underhållsmuddra även i framtiden. 3. Det måste finnas förutsättningar för visst båtliv. 4. Fastighetsägarna menar att balansen mellan naturvärden, friluftsentressen och enskilda intressen måste vara föremål för en grannliga avvägning. Inskränkningarna i friluftslivet och enskildas intressen får inte vara oproportionerligt stor i förhållande till den miljömässiga hänsynen. 5. Fastighetsägarna föreslår att gränsen till naturreservatet ska dras utmed nuvarande fastighetsgränser, istället för som i förslaget skära rakt genom fastigheterna. 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Reservatsföreskrifterna innebär att tillstånd för underhållsmuddring behöver sökas. För att muddra krävs dispens från strandskyddslagstiftningen och det kan även krävas anmälan eller tillstånd från Länsstyrelsen. 3. Naturreservatet kommer inte att innebära några större restriktioner för det ansvarsfulla båtlivet. 4. I samband med att ett naturreservat bildas ska en intresseprövning göras enligt 7 kap. 25 § miljöbalken. Bedömningen är att det är en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas och de intrång detta innebär för fastighetsägare inom området. För att inte intrånget skulle bli för stort är vissa åtgärder undantagna från reservatsföreskrifterna. Exempelvis är normalt underhåll för bryggor, byggnader och andra anläggningar och anordningar undantaget från reservatsföreskrifterna. För mer information se även under rubriken <i>Överväganden och intresseprövning</i> i beslutshandlingen. 5. Kontoret bedömer att avgränsningen av naturreservatet ska följa ursprungsförslaget där gränsen i aktuellt fall följer strandskyddslinjen. Det innebär att vattenområdena på Brottkärr 1:81, 1:83, 1:277, 46:1, 2:47, 2:49, 2:50, och 78:2 kommer att omfattas av naturreservat. Vattenområdena omfattas idag av strandskydd och vattenområdena har höga naturvärden med bottnar som har stor betydelse för djur- och
--	---	--

		växtliv. En avvägning har skett mellan de allmänna och enskilda intressena. I aktuellt fall bedöms det allmänna intresset överväga det enskilda intresset. För mer information se under rubriken <i>Överväganden och intresseprövning</i> i beslutshandlingen.
Hulan 4:78, S:4	<p>Mycket bra initiativ med ett naturreservat.</p> <p>1. Fastighetsägaren vill inte att den del av Hulan 4:78 som består av en ö ska ingå i naturreservatet. Skälet är att det inte fyller något syfte för allmänheten samt att det begränsar yrkesutövningen som bedrivs därifrån.</p>	<p>1. Komplementbyggnaden med tomtplats har undantagits, resten av ön ingår i naturreservatet. En princip har varit att reservatsgränsen ska följa strandskyddlinjen. Eftersom ön är strandskyddad kommer naturreservatet inte att innebära några förändringar för hur allmänheten får röra sig i området. Naturreservatet fyller ett syfte för friluft- och naturvärdena. En avvägning har skett mellan de allmänna och enskilda intressena. I aktuellt fall bedöms det allmänna intresset överväga det enskilda intresset. Allmänheten har möjlighet att ta sig till ön via vattnet. För helheten och ur ett rättviseperspektiv bedöms det viktigt att öarna i området tas med i naturreservatet. Det bedöms därför vara en bra avgränsning att endast tomtplatsen inte kommer att ingå. Naturreservatet bedöms inte begränsa verksamheten som pågår på ön idag. För mer information se under rubriken <i>Överväganden och intresseprövning</i> i beslutshandlingen.</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Billdalsbadet bör ej omfattas av naturreservat eftersom Billdalsbadet kan bli aktuellt för att bedriva Billdals kappseglingsklubbs verksamhet. 3. Fastigheten Hulan S:4 bör inte omfattas av ett naturreservat. Fastigheten ägs av grannarna på Billdals Hagenväg sedan 1940-talet och används som båtupptagnings- och båtuppställningsplats samt parkering av bilar. Om det blir naturreservat skulle det bli för omfattande begränsningar. 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Se svar till Billdals kappseglingsklubb. 3. Se svar till Billdals hamns samfällighetsförening.
<p>Killingholmen 1:1</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gällande markområdet på Killingholmens nordvästra sida direkt höger efter bron. Området nyttjas till båtuppläggning och parkeringsplatser. Fastighetsägarna vill ha kvar området och kunna nyttja det på samma sätt som idag. Fastighetsägarna motsätter sig naturreservat på beskrivet område. 2. Fastighetsägarna föreslår att markområdet på toppen av Killingholmen delas på mitten i västlig/östlig riktning. Fastighetsägarna motsätter sig bildande av naturreservat på den beskrivna ostliga delen. 3. När det gäller markområdet efter stranden på öns östra sida finns en strandremsa som ska ingå i reservatet. På strandremsans nordöstra sida driver 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Förbudet för att lägga upp båt på land mer än två dygn i följd gäller inte på privat båtplats på egen fastighet eller motsvarande. Området bedöms kunna nyttjas på samma sätt som idag även om det ingår i naturreservatet. För mer information se under rubriken <i>Överväganden och intresseprövning</i> i beslutshandlingen. 2. En del av markområdet på toppen av Killingsholmen har undantagits från naturreservatet. En stor del av området är strandskyddat, vilket innebär att det strandskyddade området som inte omfattas av tomtplats/hemfridzon är allemansrättsligt tillgängligt. 3. Synpunkten har vidarebefordrats till naturreservatets förvaltare.

	<p>mycket drivved och skräp in efter hård blåst och det kräver minst två städningar per år.</p> <p>4. Det finns 6 fasta bojar som nyttjas av mer djupgående båtar. Fastighetsägarna vill behålla bojarna.</p> <p>5. Idag är det en mycket ansträngd trafiksituation på vägen. Det saknas parkeringsplatser till befintliga 500 båtplatser och kommunalt bad. Fastighetsägarna motsätter sig till ytterligare trafik på vägen.</p>	<p>4. Befintliga bojar får finnas kvar.</p> <p>5. Antalet bilburna besökare beräknas inte öka i samband med att området blir naturreservat. I samband med bildandet av naturreservatet planeras fler parkeringsplatser både för besökare och båtägare.</p>
Lindås 1:3	<p>1. Undrar om befintliga bojar får vara kvar.</p> <p>2. Kommer hastighetsbegränsningar för till exempel mopeder att införas?</p> <p>3. Kommer jakt att tillåtas i reservatet?</p> <p>4. Tidigare fanns det får på Småholmarna och Stora Lovö.</p>	<p>1. Befintliga bojar får finnas kvar.</p> <p>2. Inga hastighetsbegränsningar kommer att införas i samband med att reservatet bildas.</p> <p>3. Jakt är tillåtet i naturreservatet.</p> <p>4. Öarna ingår i område 5 i skötselplanen. Skötselåtgärderna kommer bland annat vara bete, röjning, bränning eller slätter för att hålla öarna öppna där bete har förekommit.</p>
Hamnar		
Killingholmens varv AB (Killingsholmen 1:17)	<p>1. Av beslutskartan framgår att hamnområdet är undantaget från förslag till naturreservat. Däremot redovisas 24 800 m² av fastighetens vattenområde inom reservatet. Fastighetsägaren vill i första hand att fastighetens hela vattenområde undantas från reservatet och i vart</p>	<p>1. Hamnen kommer inte att ingå i naturreservatet för att inte förhindra nuvarande pågående markanvändning/verksamhet. En större del av fastigheten än hamnen kommer inte att undantas eftersom det finns höga naturvärden (bland annat ålgräs) på fastigheten och det skulle strida mot</p>

	<p>fall bör vattenområdet sydöst om småbåtshamnen undantas.</p> <p>2. Bilparkeringen/uppställningen av fritidsbåtar omfattas av reservatsbestämmelserna i förslaget. Reservatet kommer därmed att innebära ett påtagligt intrång i den pågående markanvändningen. Reservatet kommer också att hindra en utveckling av verksamheten med ytterligare uppställningsyta söderut.</p>	<p>syftena med reservatet. Vid en utbyggnad av hamnen krävs dispens från reservatsföreskrifterna. Dispens krävs även enligt strandskyddslagstiftningen och det kan även krävas anmälan eller tillstånd från Länsstyrelsen. En avvägning har skett mellan enskilda och allmänna intressena. De allmänna intressena bedöms överväga de enskilda intressena. För mer information se rubrik <i>Överväganden och intresseprövning</i>.</p> <p>2. Ett markbyte kommer att ske med staden. Markbytet träder i kraft när beslut om reservatet fattats. Marken som Killingsholmens varv AB kommer att förvärva kommer inte att ingå i naturreservatet eftersom marken har låga naturvärden och för att den pågående verksamheten i området inte ska försvåras. Även ett arrendeavtal har skrivits med staden där Killingsholmens varv AB arrenderar anslutande område för parkering.</p>
<p>Billdals hamns samfällighetsförening (Hulan GA:40, GA:41, S:4, S:33)</p>	<p>1. Sedan lång tid planerar föreningen att iordningställa samfälligheterna S:4 och S:33 för en mer funktionell hamn med båtuppläggning. Gemensamhetsanläggningarna medför årligt underhåll och förstärkningsarbeten. En utökning av antalet båtplatser kan bli aktuell.</p> <p>2. Föreningen föreslår att hamnanläggningen läggs utanför det planerade naturreservatet på</p>	<p>1. Normalt underhåll av hamnar är undantaget från reservatsföreskrifterna. För en utbyggnad av hamnen krävs det dispens från naturreservatets föreskrifter. En utökning av hamnen kräver även dispens från strandskyddsbestämmelserna. Tillstånd eller anmälan från Länsstyrelsen för vattenverksamhet kan också krävas.</p> <p>2. Underhåll av hamnarna kommer att kunna ske även i framtiden eftersom dessa åtgärder är</p>

	<p>motsvarande sätt som andra samfälliga hamnar ligger utanför.</p> <p>3. Underhållsmuddring är nödvändig. Enligt förslaget krävs tillstånd för underhållsmuddring. Föreningen anser att det borde framgå vilka kriterier som ska gälla för stadens ställningstagande till om tillstånd ska ges.</p> <p>4. Vad gäller skötselområde 5:9 som gränsar till föreningens båthamn saknas skötselbeskrivning i förslaget. Föreningen efterlyser en sådan. Det aktuella området bör kunna rensas från sly och träd så att det utgör ett öppet havsnära landskap med fria vyer.</p>	<p>undantagna från reservatsföreskrifterna. Eftersom samfällighetens hamn omfattas av strandskydd och inte är planlagd ingår den i reservatet. Detta är en princip som gäller för hela naturreservatet. Det finns dessutom höga naturvärden i anslutning till aktuell hamn. En avvägning enligt 7 kap. 25 § MB har gjorts och bedömningen är att det allmänna intresset överväger det enskilda intresset i aktuellt fall. För mer information se under rubrik <i>Överväganden och intresseprövning</i> i beslutet.</p> <p>3. Vid tillståndsgivning tillämpas miljöbalken (MB) och dess rättspraxis, det vill säga samma som vid handläggning av strandskyddsärenden.</p> <p>4. Område 5:9 ingår i skötselområde 5; Kusthed där skötseln beskrivs för hela område 5 i skötselplanen. Synpunkterna vidarebefordras till reservatets förvaltare. Ett av reservatets syfte är att bevara ett område som är attraktivt för friluftslivet och utveckla tillgängligheten med bland annat <i>utblickar</i>, sociala mötesplatser och naturupplevelser.</p>
<p>Hulan 4:76, 4:84, 4:91 Synpunkterna gäller Billdals hamns samfällighet (GA:40, GA:41 och S:4 och S:33).</p>	<p>1. Hamnanläggningen omfattar gemensamhetsanläggningarna GA:40 och GA:41 och ligger inom samfälligheterna Hulan S:4 och S:33. Samfälligheterna planerar att iordningställas för en mer funktionell båtuppläggning. Det kan bli aktuellt med utbyggnad av hamnen eller fler bryggor. Fastighetsägarna föreslår att deras</p>	<p>1. Se svar till Billdals hamns samfällighetsförening.</p>

	<p>hamnanläggning läggs utanför det planerade naturreservatet, på motsvarande sätt som andra samfällda hamnar i närheten som ligger utanför reservatsgränsen.</p> <p>2. Vad gäller förslaget skötselområde 5:9, som gränsar till båthamnen, saknas skötselbeskrivning i förslaget. Den del av område 5:9 som gränsar mot havet bör skötas så att man tydligt kan se och uppleva havet då man befinner sig på gc-väg som i nord-sydlig riktning går genom detta område 5:9. Tidigare har det varit beteshagar och öppet landskap där. En skötselbeskrivning för område 5:9 efterfrågas.</p>	<p>2. Se svar till Billdals hamns samfällighetsförening.</p>
Föreningar		
Södra Lindås Villaägareförening	<p>1. Föreningen ser gärna att staden genomför aktiviteter för att säkra upp områdets särprägel och dessutom säkerställer kvaliteter hörande till ett friskt djur- och växtliv i enlighet med områdets ursprung.</p> <p>2. Föreningen är mån om att de badhytter som finns i det planerade naturreservatet får finnas kvar med möjlighet att underhållas.</p> <p>3. Föreningen har tolkat kartor som att båtbyggor i Lindåsviken är undantagna naturreservatet. Till byggorna finns också en jolleuppställning med tillhörande isättningslip samt kajakställ i anslutning till båtbyggor.</p>	<p>1. Det är också kontorets intentioner.</p> <p>2. Normalt underhåll av befintliga anläggningar och byggnader är tillåtna.</p> <p>3. Båthamnen ingår inte i naturreservatet eftersom hamnen är planlagd och för att reservatet inte ska påverka pågående hamnverksamhet. Övriga anordningar på land ingår i reservatet. Reservatet hindrar inte normalt underhåll av befintliga anordningar eller anläggningar.</p>

	<p>4. Under ett flertal år har sediment från dagvattnet läckt ut i viken trots en pumpstation. Vilket har medfört att bottennivåer har ändrats kraftigt. Föreningen för en dialog med Kungsbacka kommun för att stoppa läckaget samt en dialog med Göteborgs stad/Länsstyrelsen för att återställa viken till ursprunglig kvalitet avseende bottennivåer och beskaffenhet. Föreningen ser gärna att dessa aktiviteter med Kungsbacka kommun kan slutföras utifrån avsikten med ett naturreservat samt att det ges stöd för de planerade aktiviteterna i att återställa viken.</p>	<p>4. Beroende på vad det är för aktiviteter som är tänkt, kan dessa kräva tillstånd eller dispens från reservatets föreskrifter.</p>
<p>Killingsholmen 1:11, Föreningen Killingsholmen</p>	<p>1. Området som utgör parkering och båtuppläggning mitt emot hemmet vid Billdals stationsväg ska ej ingå i naturreservatet så att parkering för badgäster kan fortsätta och underhåll kan ske fortsättningsvis. Området som utgör parkering och båtuppläggning utefter Kapten Klintons väg ska ej ingå i reservatet så att parkering för badgäster kan fortsätta.</p> <p>2. Det vore bra om förslaget till naturreservat kan medge en gångstig mellan Kapten Klintons väg och nuvarande cykelbana.</p> <p>3. Under förutsättning av att reservatets gräns kommer att förbli vid den röda markeringen önskas ett</p>	<p>1. Naturreservatet hindrar inte underhåll och skötsel av parkeringarna. Parkeringsplatserna är en del av syftet med naturreservatet för att besökare ska kunna ta sig med bil till naturreservatet. Göteborgs stad har hand och sköter parkeringarna redan i dagsläget. Befintliga p-platser säkras. I samband med att naturreservatet bildas, planeras fler parkeringsplatser både för besökare och båtägare.</p> <p>2. Naturreservatet förbjuder inte nya stigar. I framtiden kan nya stigar anordnas.</p> <p>3. Reservatets gräns är den röda linjen på kartan som skickades ut.</p>

	lyckosamt skapande av det nya reservatet.	
Amundö villornas vägsamfällighetsförening (Brottkärr S:44)	<p>Välkomnar förslaget på naturreservat.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Föreningen vill inte att reservatet inskränker på tillgången och användningen av befintliga anläggningar såsom småbåtsbryggor och muddrade rännor. Föreningen anser att det är viktigt att bryggan och dess användnings-område kan bevaras. Vilket inbegriper nödvändig upprustning av bryggan samt underhållsmuddring i och runt området. 2. Föreningen vill betona vikten av tillgänglighet till naturreservatet. 3. Det är viktigt att bevara befintliga anläggningar för småbåtsliv och bad. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Underhåll av befintliga anläggningar och byggnader är tillåtna. Reservatsföreskrifterna innebär att tillstånd för underhållsmuddring behöver sökas från kontoret. Muddring kräver dispens enligt strandskyddslagstiftningen och eventuellt tillstånd eller anmälan från Länsstyrelsen för vattenverksamhet. 2. Ett av syftena med naturreservatet är att säkra tillgängligheten till området för allmänheten. 3. Befintliga anläggningar får vara kvar och underhållas.
Servitutsinnehavare		
Servitutsinnehavare, Hulan 4:56	<ol style="list-style-type: none"> 1. Servitutsinnehavarna vill framhålla att det är av största vikt att de i framtiden kan vidmakthålla servitutet med rätten att bygga två stycken bryggor vid vattnet. 2. Servitutsinnehavarna ser ingen anledning att bilda ett naturreservat då området redan är strandskyddat. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. För att få bygga nya bryggor krävs dispens från naturreservatets föreskrifter. Om servitutet ligger inom strandskyddat området krävs dispens även enligt strandskyddslagstiftningen. Det kan också krävas tillstånd eller en anmälan till Länsstyrelsen för vattenverksamhet. 2. Det finns flera skillnader på ett naturreservat och ett område som är strandskyddat. En av skillnaderna är att ett naturreservat ger möjlighet

		att sköta, bevara och utveckla värdena i ett område på ett sätt som ett område med endast strandskydd inte ger möjlighet till.
Allmänhet		
Billdal 24:1	<p>Positiva till naturreservatet.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Viktigt att banvallen bevaras. För att behålla karaktären är det också viktigt att det behålls en fri zon utefter banvallens östra respektive norra sida och fri från ny bebyggelse på 20 till 50 meters bredd ofta mer. 2. Det behöver anges tydligare i beslutet att gamla Säröbanans viktiga strukturer bevaras. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kontoret instämmer med att banvallen är viktig. När det gäller nybyggnation är det stadens översiktsplan som pekar ut var det är lämpligt med nya bostäder. Arbetet med en ny översiktsplan pågår och det kommer att finnas möjlighet att lämna synpunkter på förslaget. 2. Kulturförvaltningen har varit med och utformat skötselåtgärderna i naturreservatet där det bland annat anges att viktiga kulturhistoriska lämningar ska vara väl synliga och underhållna.
Brottkärr 493:69	<p>Positiv till naturreservatet.</p> <p>Anser att ett cykelförbud på Stora Amundö begränsar tillgängligheten till naturreservatet. Anser att cyklingen hellre skulle få begränsas till anlagda vägar.</p>	<p>En avvägning har skett mellan de olika intressena. Staden har fått flera klagomål på cyklisterna och därför omfattas Stora Amundö av cykelförbud. Det finns möjlighet att söka tillstånd för att få cykla på Stora Amundö, detta för att underlätta för till exempel skolklasser att ta sig ut i området.</p>
Brottkärr 523:31	<p>Ser fram emot bildandet av naturreservatet.</p>	<p>Staden ser också ett behov av att bilda naturreservat och har prioriterat arbetet.</p>

	Anser att ärendet måste påskyndas på grund av att lösspringande hundar och fiskare stör djurlivet. Vill att reservatet snarast skyltas upp.	
Gatersered 2:34	<p>Positiv till att det bildas naturreservat.</p> <p>Anser att områdena som belastas med förbud mot beträdande och framförallt tältning kunde varit större.</p>	En avvägning har skett mot friluftslivets intressen och djurlivet och kontoret bedömer att områdena med beträdandeförbud är tillräckligt stora.
Hulan 1:77	Anser att koppelvång för hundar inte ska gälla under vintern.	Koppelvång för hundar kommer att gälla på Stora Amundö även under vinterhalvåret med hänsyn till besökare och vilda djur i reservatet.
Hulan 4:51	Välkomnar att det ska bli naturreservat för att få ordning och reda. Folk anlägger och privatiserar bryggor och trädäck med mera utan lov.	Kontoret ser också ett behov av att bilda naturreservat.
Lindås 1:451	<ol style="list-style-type: none"> 1. Varför utökas inte naturreservatet så att området omfattar berget ovan Vågnedalsvägen och till att tangera nämnda utmed Valebergsvägen? 2. Anser att fler parkeringsplatser ska anordnas vid Vågnedalsvägen och Valebergsvägen. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. En princip har varit att reservatsgränsen på land ska följa strandskyddlinjen och eftersom nämnda område inte omfattas av strandskydd ingår det inte i naturreservatet. 2. I dagsläget planeras inga parkeringsplatser vid Vågnedalsvägen och Valebergsvägen. Vid Stora Amundö och vid Killingsholmen finns parkeringar. I framtiden kan parkeringar komma att anordnas i den södra delen av reservatet.

		Naturreseptatet är även till för närboende och cykelburna.
Lindås 374:1	Anser att kustremsan, förutom 10–20 meter närmast havet bör bebyggas för att skapa attraktiva bostäder.	Kustremsan omfattas till stor del av strandskydd och kan därför inte bebyggas.
Arrendatorer		
Billdals kappseglingsklubb	Klubben vill inte att naturreseptatet ska förhindra en eventuell ny etablering av segelklubben vid Billdalsbadet. En nyetablering skulle innebära ett behov av uppställningsyta, klubbhus, flytbrygga med iläggningsramp med mera vid Billdalsbadet.	Park- och naturförvaltningen som förvaltar Billdalsbadet bedömer att det i dagsläget inte finns utrymme för en kappseglingsklubb vid Billdalsbadet på grund av säkerhetsfrågan för de badande. Området söder om badet är utarrenderat till en småbåtshamn. Om förvaltaren i framtiden gör en annan bedömning krävs dispens från naturreseptatets föreskrifter.